

ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว
ของสตรีที่ไม่เคยใช้วิธีการป้องกันการปฏิสนธิ

สตรีที่ไม่เคยใช้วิธีการป้องกันการปฏิสนธินี้มี ๕๘๐ คน ในจำนวนทั้งหมด ๑,๐๓๘ คน หรือร้อยละ ๕๕.๙ ในขณะที่ได้ศึกษาถึงความรู้และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรีเหล่านี้ โดยจะพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจยังผลต่อทัศนคติดังกล่าว ปัจจัยที่จะนำมาพิจารณาคือ อายุ จำนวนบุตรมีชีวิต จำนวนบุตรที่ท้อง การระดับการศึกษา ความคิดเห็นของสามี อาชีพของสามีและรายได้ของครอบครัว เป็นต้น การพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวดังกล่าวแล้ว เพราะเป็นที่คาดคะเนว่าทัศนคติต่าง ๆ ต่อการวางแผนครอบครัว หรือแม้แต่ในเรื่องใด ๆ ก็ตามจะแตกต่างกันไปในหมู่ประชากรที่มีลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน

ปัจจัยทางประชากร

ในส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยทางประชากรที่สำคัญ คืออายุ เนื่องจากเป็นที่คาดคะเนว่าประชากรที่มีอายุไม่เท่ากันมักจะมีความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนหรือไม่เท่ากันด้วย สำหรับความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวและอายุนี้ ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า ความรู้ความเห็น ความต้องการทราบวิธีของการวางแผนครอบครัว และความต้องการทราบถึงประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว จะลดลงตามอายุที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มีอายุสูงขึ้นเรื่อย ๆ นั้นจะยิ่งใกล้ภาวะที่จะพ้นวัยเจริญพันธุ์ จึงไม่จำเป็นที่จะต้องมีความคิดเกี่ยวกับการป้องกันการปฏิสนธิอีกต่อไป

เมื่อถามถึงความรู้ในเรื่องการป้องกันมิให้มีบุตรมากเกินไป จากตารางที่ ๘ ปรากฏว่าสตรีทั้งสองเชื้อชาติมีอัตราส่วนมากกว่าครั้งที่ให้คำตอบว่า "ทราบ" สตรีไทยมีอัตราส่วนสูงกว่าสตรีจีนเล็กน้อย คือร้อยละ ๖๘.๓ เปรียบเทียบกับสตรีจีนซึ่งมีร้อยละ ๕๖.๒ เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุต่าง ๆ ก็ปรากฏว่าสตรีชาวจีนที่อายุน้อยมีอัตราส่วนของผู้ที่รู้เรื่องเกี่ยวกับการป้องกันการปฏิสนธิสูงกว่าสตรีอายุสูง ๆ ขึ้นไป กล่าวคือร้อยละ ๘๕.๓ ของสตรีอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี ที่มีความรู้

เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว และอัตราส่วนนี้จะลดลงเรื่อย ๆ ในกลุ่มสตรีที่อายุเพิ่มขึ้น ในหมู่สตรีชาวจีนอายุ ๔๕ ปีขึ้นไปมีเพียงร้อยละ ๔๐.๓ เท่านั้นที่มึความรู้เกี่ยวกับการป้องกันมิให้มีบุตรมากเกินไป การศึกษาในกลุ่มสตรีชาวไทยปรากฏผลในทำนองเดียวกัน ซึ่งแสดงว่าสตรีอายุน้อยๆ นั้น มีความสนใจและรู้เรื่องเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวมากกว่าสตรีสูงอายุถึงแม้ว่าจะยังไม่เคยใช้การคุมกำเนิดวิธีใด ๆ ก็ตาม

สำหรับความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวนี้ มีทั้งผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนามัยครอบครัว (ซึ่งในแบบสอบถามใช้คำว่า "อนามัยครอบครัว") และผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันมิให้มีบุตรมากเกินไป แต่ไม่รู้อถึงความหมายของการอนามัยครอบครัว อย่างไรก็ตามคำว่าอนามัยครอบครัวนั้นเป็นคำที่ใช้ถามในแบบสอบถามเท่านั้น มิได้มีคำถามที่ตรวจสอบว่าสตรีที่ให้คำตอบว่า "ทราบ" ถึงการอนามัยครอบครัวนั้นจะเป็นผู้ที่เข้าใจในความหมายของการอนามัยครอบครัวอย่างแท้จริงหรือไม่ อาจจะเป็นไปได้ที่สตรีที่ให้คำตอบว่า "ทราบ" ถึงการอนามัยครอบครัว จะมีความเข้าใจเรื่องการอนามัยครอบครัวในความหมายเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

สำหรับสตรีที่ไม่เคยใช้วิธีการป้องกันการปฏิสนธิวิธีใด ๆ เลยนี้ มีคำถามถึงความเห็นเกี่ยวกับการป้องกันมิให้มีบุตรมากเกินไป จากตารางที่ ๔ ปรากฏว่าประมาณครึ่งหนึ่งของสตรีทั้งสองเชื้อชาติให้คำตอบว่า เห็นด้วย คือสตรีชาวจีนร้อยละ ๔๖.๖ และชาวไทยร้อยละ ๕๗.๐ จะเห็นได้ว่าสตรีเหล่านี้ถึงแม้จะไม่เคยใช้วิธีการป้องกันการปฏิสนธิเลยก็ยังมีความเห็นด้วยกับการที่จะป้องกันมิให้มีบุตรมากเกินไป แต่จากการนับจำนวนผู้ที่ไม่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้ปรากฏว่าสตรีชาวจีนประมาณร้อยละ ๓๕ เป็นผู้ที่ไม่มีความคิดเห็นและไม่ตอบ ซึ่งแสดงว่าสตรีชาวจีนที่ไม่เห็นด้วยนั้นมีอัตราส่วนเพียงประมาณร้อยละ ๑๕ สำหรับสตรีชาวไทยผู้ที่ไม่มีความคิดเห็นและไม่ตอบมีร้อยละ ๒๕.๓ ซึ่งแสดงว่ามีผู้ที่ไม่เห็นด้วยเพียงประมาณร้อยละ ๑๕ เท่านั้น

เมื่อแยกพิจารณาตามอายุแล้วปรากฏว่าสตรีที่อายุน้อยนั้นมีความเห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวมากกว่าสตรีสูงอายุ ซึ่งพิจารณาจากการที่อัตราส่วนของผู้ที่ให้คำตอบว่าเห็นด้วยลดลงในกลุ่มสตรีที่อายุที่เพิ่มขึ้น ทั้งสตรีชาวไทยและสตรีชาวจีน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าสตรีสูงอายุไม่มีความจำเป็นที่จะต้องป้องกันมิให้มีบุตรอีก จึงไม่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้

สตรีชาวไทยร้อยละ ๖๐.๗ ให้คำตอบว่าต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีการวางแผนครอบครัว

ตารางที่ ๔ จำนวนรอยละของสตรีไม่เคยใช้ชีวิตการป้องกันการปฏิสนธิที่สมควร มีความเห็นด้วย มีความต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามเชื้อชาติ และอายุ

กลุ่มอายุ	จีน				ไทย			
	"ทราบ" เกี่ยวกับการป้องกันไม่ให้มีบุตรมากเกินไป	เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบถึงประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว	"ทราบ" เกี่ยวกับการป้องกันไม่ให้เกิดบุตรมากเกินไป	เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบถึงประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว
๑๕ - ๒๔	๘๕.๗ (๑๔)	๗๑.๔ (๑๔)	๗๘.๖ (๑๔)	๗๘.๖ (๑๔)	๖๖.๗ (๕๗)	๖๔.๕ (๕๗)	๗๑.๕ (๑๔)	๗๑.๕ (๕๗)
๒๕ - ๓๔	๖๖.๘ (๕๓)	๕๕.๑ (๕๓)	๕๗.๒ (๕๓)	๕๐.๕ (๕๓)	๗๗.๕ (๑๔๒)	๕๕.๘ (๑๔๒)	๗๒.๕ (๑๔๒)	๗๐.๕ (๑๔๒)
๓๕ - ๔๔	๕๑.๕ (๕๔)	๔๘.๑ (๕๔)	๓๑.๕ (๕๔)	๓๓.๓ (๕๔)	๖๘.๕ (๑๒๔)	๖๐.๕ (๑๒๔)	๕๖.๕ (๑๒๔)	๕๔.๘ (๑๒๔)
๔๕ +	๔๖.๓ (๕๗)	๓๖.๘ (๕๗)	๑๐.๕ (๕๗)	๑๐.๕ (๕๗)	๕๔.๕ (๗๕)	๔๐.๕ (๗๕)	๓๕.๒ (๗๕)	๓๔.๒ (๗๕)
ทุกอายุ	๕๖.๒ (๑๗๘)	๔๖.๖ (๑๗๘)	๗๒.๖ (๑๗๘)	๓๔.๘ (๑๗๘)	๖๘.๗ (๔๐๒)	๕๗.๐ (๔๐๒)	๖๐.๗ (๔๐๒)	๕๘.๗ (๔๐๒)

ครัว (ตารางที่ ๘) แต่สตรีชาวจีนมีเพียงหนึ่งในสามเท่านั้นที่ต้องการทราบ (ร้อยละ ๓๒.๖) ซึ่งเป็นเพราะว่าสตรีเกือบครึ่งที่ไม่มีความคิดเห็นหรือไม่ตอบ เมื่อพิจารณาถึงความต้องการทราบเป็นกลุ่มอายุแล้ว ปรากฏว่าอัตราส่วนของผู้ที่ต้องการทราบนั้นลดลงในกลุ่มสตรีที่มีอายุสูงขึ้น สตรีชาวจีนอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี มีถึงร้อยละ ๗๘.๖ ที่ต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีการวางแผนครอบครัว แต่สตรีอายุ ๔๕ ปีขึ้นไปมีเพียงร้อยละ ๑๐.๕ ซึ่งพบว่าสตรีกลุ่มอายุนี้มากกว่าครึ่งที่ไม่มีความคิดเห็นหรือไม่ตอบ ซึ่งเป็นไปตามผลของการศึกษาทั่ว ๆ ไปว่าสตรีที่อายุมากแล้วมักจะไม่ค่อยมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ ผลการศึกษาปรากฏเช่นเดียวกันในกลุ่มสตรีชาวไทย แต่ผู้ที่ยากทราบของสตรีอายุ ๔๕ ปีขึ้นไปมีอัตราส่วนสูงกว่าชาวจีน คือร้อยละ ๓๘.๒ ซึ่งแสดงว่าสตรีชาวไทยนั้นแม้จะอายุมากแล้วส่วนหนึ่งก็ยังคงมีความต้องการที่จะทราบถึงวิธีการวางแผนครอบครัวอยู่

สำหรับความต้องการทราบถึงประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว ตารางที่ ๘ แสดงถึงแนวโน้มที่คล้ายคลึงกับความรู ความเห็นด้วย หรือความต้องการทราบเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว นั่นคืออัตราส่วนของผู้ที่ต้องการทราบถึงประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวลดลงในกลุ่มสตรีที่มีอายุเพิ่มขึ้น ทั้งในหมู่สตรีชาวไทยและสตรีชาวจีน สำหรับอัตราส่วนของผู้ที่ต้องการทราบถึงประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวของสตรีชาวจีนและชาวไทยเป็นส่วนรวมนั้นเท่ากับร้อยละ ๓๘.๘ และ ๕๘.๗ ตามลำดับ

ข้อที่น่าสนใจเกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างความรู้ความเห็นด้วย ความต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวของสตรีชาวจีนและชาวไทยนั้นคือ สตรีชาวไทยโดยส่วนรวมนี้มีความรู้ ความเห็นด้วยและความต้องการทราบเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวเป็นอัตราส่วนสูงกว่าสตรีชาวจีน ผลการศึกษาปรากฏเช่นเดียวกันในสตรีกลุ่มอายุต่าง ๆ ทั้งสองเชื้อชาติ กล่าวคือสตรีชาวไทยเกือบทุกกลุ่มอายุ ยกเว้นกลุ่มอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี มีอัตราส่วนของผู้มีความรู้ มีความเห็นด้วย และอยากทราบเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวสูงกว่าสตรีชาวจีนในกลุ่มอายุเดียวกัน และเมื่อพิจารณาถึงบุตรที่มีชีวิต และจำนวนบุตรที่ต้องการ ในตารางที่ ๗ แล้ว ก็ปรากฏว่าสตรีไทยนั้นโดยทั่วไปมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตและบุตรที่ต้องการโดยเฉลี่ยน้อยกว่าสตรีชาวจีน ซึ่งอาจเป็นผลสะท้อนถึงทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวที่มีอัตราส่วนมากน้อยแตกต่างกันระหว่างสตรีสองเชื้อชาติที่ไม่เคยใช้วิธีการป้องกันการปฏิสนธิเหมือนกันนี้ได้ อีกประการหนึ่งอาจจะเป็น

เพราะสตรีชาวจีนมีส่วนใหญ่มีสามีซึ่งประกอบอาชีพค้าขาย ซึ่งนับว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า สตรีชาวไทยซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๕) มีสามีรับจ้างและรับราชการซึ่งมีรายได้น้อย จึงต้องประสบความเดือดร้อนในการมีบุตรจำนวนมาก ประการสุดท้ายอาจจะเป็นเพราะว่าสตรีชาวจีนโดยทั่วไปมีระดับการศึกษาต่ำกว่าสตรีชาวไทย จึงทำให้มีความรู้และความสนใจเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวน้อยกว่าสตรีไทย

ฉะนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ผลของการศึกษาได้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า สตรีที่อยู่ในวัยสาวจะมีความรู้ หรือความเห็นควย หรือความทองการทราบเกี่ยวกับประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวเป็นอัตราส่วนมากกว่าสตรีสูงอายุ

ตารางที่ ๕ ซึ่งแสดงถึงความรู้และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวจำแนกตามบุตรที่ของการจำนวนต่าง ๆ นั้น ผลของการศึกษาอาจกล่าวได้ว่าได้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า อัตราส่วนของผู้ที่มีความรู้ มีความเห็นควยกับการวางแผนครอบครัว ทองการทราบวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวจะมีอัตราส่วนลดลง เมื่อสตรีทองการบุตรจำนวนมากขึ้น ดังจะเห็นได้ว่าในจำนวนสตรีทั้งชาวจีนและชาวไทยที่มีความทองการบุตรจำนวนต่าง ๆ กันนั้น แนวโน้มของผู้ที่มีความรู้และมีทัศนคติที่เห็นชอบกับการวางแผนครอบครัวค่อย ๆ ลดลงในกลุ่มสตรีทองการบุตรจำนวนสูงขึ้น สตรีชาวจีนที่ทองการบุตรจำนวน ๔ - ๖ คน มีอัตราส่วนของผู้เห็นควยกับการวางแผนครอบครัวสูงกว่าสตรีทองการบุตร ๑ - ๓ คนเล็กน้อย ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าสตรีพวกนี้เห็นควยในการป้องกันมิให้มีบุตรมากเกินไป อย่างไรก็ตามผลการศึกษานี้แสดงถึงแนวโน้มกว้าง ๆ ที่สนับสนุนสมมติฐานได้พอสมควร

สมมติฐานอีกข้อหนึ่งเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวของสตรีชาวจีนที่ไม่เคยใช้การป้องกันการปฏิสนธิเลยก็คือความรู้ ความเห็นควย ความทองการทราบวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวของสตรีนั้นมักจะมีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่มีชีวิตระดับการศึกษา และรายได้ กล่าวคืออัตราส่วนของผู้ที่มีความรู้และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวดังกล่าวแล้วจะมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นในกลุ่มสตรีที่มีจำนวนบุตรมีชีวิตสูงขึ้น มีระดับการศึกษาและรายได้สูงขึ้น จากตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นถึงความรู้และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรีที่ไม่เคยใช้การป้องกันการปฏิสนธิเลย จำแนกออกเป็นกลุ่มสตรีที่มีบุตรมีชีวิตจำนวนต่าง ๆ กัน ผลปรากฏว่า

ตารางที่ ๕ จำนวนรอยตะของสกริไม้เคยป้องกันการปลิวขึ้นต้นความสูง มีความเห็นควย และมีความทองการทราบเกี่ยวกับวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามเชื้อชาติ และจำนวนบุตรที่ทองการ

จำนวนบุตรที่ทองการ	จีน				ไทย			
	"ทราบ"เกี่ยวกับกฎป้องกันมิให้มีบุตรมากเกินไป	เห็นควยกับการวางแผนครอบครัว	ทองการทราบวิธีของกรวางแผนครอบครัว	ทองการทราบประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว	"ทราบ"เกี่ยวกับกฎป้องกันมิให้มีบุตรมากเกินไป	เห็นควยกับการวางแผนครอบครัว	ทองการทราบวิธีของกรวางแผนครอบครัว	ทองการทราบประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว
๐	-	-	-	-	* ก (๑)	* ก (๑)	- (๑)	- (๑)
๑ - ๓ คน	๖๓.๖ (๒๒)	๔๐.๕ (๒๒)	๔๕.๔ (๒๒)	๔๕.๔ (๒๒)	๗๐.๓ (๑๗๓)	๖๓.๐ (๑๗๓)	๖๗.๖ (๑๗๓)	๖๖.๕ (๑๗๓)
๔ - ๖ คน	๕๘.๖ (๗๐)	๕๐.๐ (๗๐)	๕๐.๐ (๗๐)	๕๑.๔ (๗๐)	๖๕.๔ (๑๖๓)	๕๕.๓ (๑๖๓)	๖๕.๘ (๑๖๓)	๖๔.๒ (๑๖๓)
๗ คนขึ้นไป ไม่ทอบไม่มีความคิดเห็น	๕๔.๕ (๒๒)	๒๗.๓ (๒๒)	๒๒.๗ (๒๒)	๒๗.๓ (๒๒)	๗๐.๕ (๒๗)	๕๐.๗๔ (๒๗)	๕๑.๘ (๒๗)	๕๑.๘ (๒๗)
รวม	๕๖.๖ (๑๗๘)	๔๖.๖ (๑๗๘)	๕๒.๖ (๑๗๘)	๕๔.๘ (๑๗๘)	๖๘.๗ (๔๐๒)	๕๗.๐ (๔๐๒)	๖๐.๗ (๔๐๒)	๕๘.๗ (๔๐๒)

* ก ขนาดตัวอย่างต่ำกว่า ๕

ตารางที่ ๑๐

จำนวนรอยละของสตรีไม่เคยใช้วิธีป้องกันการปฏิสนธิ ที่มีความรู้ ความเห็นควย ต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว จำนวนคำถามเชื้อชาติ และจำนวนบุตรที่มีชีวิต

จำนวนบุตร ที่มีชีวิต	จีน				ไทย			
	"ทราบ" เกี่ยวกับการ ป้องกันมิให้มี บุตรมากจนเกิน ไป	เห็นควยกับการ วางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ ถึงวิธีของการ วางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ ประโยชน์ของ การวางแผน ครอบครัว	"ทราบ" เกี่ยวกับการ ป้องกันมิให้มี บุตรมากจนเกิน ไป	เห็นควยกับการ วางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ ถึงวิธีของการ วางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ ประโยชน์ของ การวางแผน ครอบครัว
๐	๗๑.๔ (๗)	๗๑.๔ (๗)	๔๒.๕ (๗)	๔๒.๕ (๗)	๕๕.๕ (๔๒)	๖๑.๕ (๔๒)	๕๕.๕ (๔๒)	๕๗.๑ (๔๒)
๑ - ๓	๖๓.๖ (๖๘)	๕๐.๐ (๖๘)	๔๒.๖ (๖๘)	๔๘.๖ (๖๘)	๖๘.๕ (๒๐๕)	๖๑.๒ (๒๐๕)	๖๓.๖ (๒๐๕)	๕๕.๘ (๒๐๕)
๔ - ๖	๔๘.๕ (๖๔)	๕๐.๐ (๖๔)	๒๕.๗ (๖๔)	๔๒.๔ (๖๔)	๗๐.๓ (๑๐๑)	๖๒.๔ (๑๐๑)	๖๕.๓ (๑๐๑)	๖๒.๔ (๑๐๑)
๗ คนขึ้นไป	๔๖.๗ (๓๕)	๓๓.๓ (๓๕)	๒๐.๕ (๓๕)	๒๓.๑ (๓๕)	๗๒.๐ (๕๐)	๓๔.๐ (๕๐)	๔๒.๐ (๕๐)	๔๒.๐ (๕๐)
รวม	๕๖.๒ (๑๗๘)	๔๖.๖ (๑๗๘)	๓๒.๖ (๑๗๘)	๓๔.๘ (๑๗๘)	๖๘.๗ (๔๐๒)	๕๗.๐ (๔๐๒)	๖๐.๗ (๔๐๒)	๕๘.๗ (๔๐๒)

สำหรับสตรีชาวจีนนั้นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันมิให้มีบุตรมากเกินไปมีอัตราส่วนลดลงในกลุ่มสตรีที่มีบุตรมีชีวิตสูงขึ้น ดังจะเห็นได้ว่า สตรีชาวจีนที่ยังไม่มีบุตรนั้น อัตราส่วนของผู้ที่ตอบว่าทราบเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวเท่ากับร้อยละ ๗๑.๔ แต่ในกลุ่มสตรีที่มีบุตร ๗ คนขึ้นไป มีอัตราส่วนของผู้ที่มีความรู้เรื่องนี้เพียงร้อยละ ๔๖.๗ ตรงกันข้ามกับสตรีเชื้อชาติไทยที่ปรากฏว่าอัตราส่วนของผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในจำนวนสตรีที่มีบุตรจำนวนมากขึ้น ซึ่งแสดงว่าสตรีชาวไทยที่มีบุตรจำนวนมากนั้น มีความสนใจและรับทราบเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวเพิ่มขึ้น

สำหรับทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวนั้น ปรากฏผลว่าอัตราส่วนของสตรีเชื้อชาติจีนที่เห็นควย และผู้ที่ต้องการทราบถึงวิธีการและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวลดลงในกลุ่มสตรีที่มีบุตรจำนวนมากขึ้น สาเหตุหนึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าสตรีที่มีบุตรจำนวนมาก เช่น ๔ คนหรือมากกว่านั้นเป็นสตรีที่อายุมากแล้ว จึงไม่มีความสนใจหรือความเห็นควยกับการวางแผนครอบครัวเท่าใดนัก แต่สตรีที่มีบุตรจำนวนน้อยนั้นเป็นสตรีที่อายุยังน้อย จึงมีความเห็นควยและความสนใจอยากทราบถึงวิธีการและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวเป็นอัตราส่วนสูงกว่า แต่สำหรับสตรีไทยกลับปรากฏผลที่ตรงกันข้าม กล่าวคือ ผู้ที่มีความเห็นควยและต้องการทราบเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นในจำนวนสตรีที่มีบุตรมีชีวิตจำนวนมากขึ้น ยกเว้นในจำนวนสตรีที่มีบุตร ๗ คนขึ้นไป อัตราส่วนดังกล่าวได้ลดลง

ปัจจัยทางสังคม

เมื่อพิจารณาทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวของสตรีที่ไม่เคยใช้ชีวิตป้องกันการปฏิสนธิ เช่นกัน โดยพิจารณาในกลุ่มสตรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ผลปรากฏอย่างชัดเจนว่า สตรีที่มีความรู้ มีความเห็นควยและมีความต้องการทราบวิธี และประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวนั้นมีอัตราส่วนสูงขึ้นในกลุ่มผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้น ดังปรากฏในตารางที่ ๑๑ ว่า สตรีชาวจีนที่ไม่เคยเรียนหนังสือเลยมีอัตราส่วนของผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวเพียงร้อยละ ๔๗.๒ เปรียบเทียบกับสตรีที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา ๑ ถึงประถมศึกษา ๔ ซึ่งมีอัตราส่วนร้อยละ ๗๕.๕ สำหรับสตรีชาวไทย ความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนของผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวในกลุ่มสตรีที่มีการศึกษาแตกต่างกันนี้ เท่ากับร้อยละ ๖๐.๗ และ ๖๘.๔ สำหรับความเห็นควย

ตารางที่ ๑๑

จำนวนรอยละของสตรีไม่เคยใช้ชีวิตป้องกันการผลิตที่มีภูมิคุ้มกัน มีความเห็นด้วย มีความต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามเชื้อชาติ และการศึกษา

การศึกษา	จีน				ไทย			
	"ทราบ" เกี่ยวกับการป้องกันมีไหม บุตรมากเกินไป	เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว	"ทราบ" เกี่ยวกับการป้องกันมีไหม บุตรมากเกินไป	เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว
ไม่เคยเรียน	๔๗.๒ (๑๐๗)	๓๗.๓ (๑๐๗)	๒๕.๒ (๑๐๗)	๒๗.๑ (๑๐๗)	๖๐.๗ (๖๑)	๔๕.๕ (๖๑)	๕๕.๐ (๖๑)	๕๕.๗ (๖๑)
อ่านออกเขียนได้	* กิ (๓)	* กิ (๓)	- (๓)	- (๓)	๕๖.๓ (๑๖)	๕๐.๐ (๑๖)	๕๓.๗ (๑๖)	๕๓.๗ (๑๖)
จบชั้นประถมปีที่ ๑								
ประถมปีที่ ๔	๗๕.๕ (๕๒)	๖๑.๕ (๕๒)	๕๐.๐ (๕๒)	๕๐.๐ (๕๒)	๖๘.๕ (๒๕๓)	๖๐.๑ (๒๕๓)	๖๒.๕ (๒๕๓)	๕๕.๗ (๒๕๓)
จบชั้นประถมปีที่ ๕								
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑๐๐.๐ (๖)	๘๓.๓ (๖)	* กิ (๖)	* กิ (๖)	๗๕.๕ (๕๗)	๕๕.๕ (๕๗)	๕๕.๖ (๕๗)	๕๗.๕ (๕๗)
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔								
ชั้น ๔ และสูงกว่า	- (๑)	- (๑)	- (๑)	- (๑)	๕๓.๓ (๑๕)	๗๓.๓ (๑๕)	๖๖.๗ (๑๕)	๖๓.๓ (๑๕)
เรียนหนังสือจีน	* กิ (๕)	* กิ (๕)	* กิ (๕)	-	-			
รวม	๕๖.๒ (๑๗๘)	๔๖.๖ (๑๗๘)	๓๖.๖ (๑๗๘)	๓๕.๕ (๑๗๘)	๖๘.๗ (๕๐๒)	๕๗.๐ (๕๐๒)	๖๐.๗ (๕๐๒)	๕๘.๗ (๕๐๒)

* กิ หมายความว่าต่ำกว่า ๕

ตารางที่ ๑๖ จำนวนรอยตะของศัตรูไม้เคยในวิธีการป้องกันการปฏิบัติงานที่มีความรู้ มีความเห็น ความ มีความต้องการทราบเกี่ยวกับวิธี ประโยชน์ของถาวรวางแผนครอบครัว จำแนกตามเชื้อชาติและความคิดเห็นของสามีเกี่ยวกับเรื่องการวางแผนครอบครัว

ความคิดเห็นของสามีเกี่ยวกับเรื่องการวางแผนครอบครัว	จีน				ไทย			
	"ทราบ" ถึงวิธีป้องกันไม่ให้นุตรมากไป	เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบถึงประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว	"ทราบ" ถึงวิธีป้องกันไม่ให้นุตรมากเกินไป	เห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบถึงประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว
เห็นด้วย	๘๘.๕ (๓๖)	๑๐๐.๐ (๓๖)	๗๖.๒ (๓๖)	๗๖.๒ (๓๖)	๘๘.๒ (๑๓๕)	๙๕.๖ (๑๓๕)	๘๘.๕ (๑๓๕)	๘๘.๒ (๑๓๕)
ไม่เห็นด้วย	๕๖.๗ (๓๐)	๓๐.๐ (๓๐)	๓๓.๓ (๓๐)	๓๓.๓ (๓๐)	๘๓.๖ (๓๓)	๒๔.๗ (๓๓)	๕๗.๕ (๓๓)	๕๓.๔ (๓๓)
ไม่มีความเห็น	๔๕.๕ (๑๑๒)	๓๓.๕ (๑๑๒)	๒๐.๕ (๑๑๒)	๒๓.๒ (๑๑๒)	๔๕.๕ (๑๕๔)	๕๒.๘ (๑๕๔)	๕๒.๘ (๑๕๔)	๕๐.๒ (๑๕๔)
รวม	๕๖.๒ (๑๓๘)	๔๖.๖ (๑๓๘)	๓๖.๖ (๑๓๘)	๓๔.๘ (๑๓๘)	๖๘.๖ (๔๐๒)	๕๗.๐ (๔๐๒)	๖๐.๗ (๔๐๒)	๕๘.๗ (๔๐๒)

ความต้องการทราบวิธี และประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวก็ปรากฏผลที่คล้ายคลึงกันทั้งสตรี
เชื้อชาติจีนและไทย ความแตกต่างนี้ปรากฏได้ชัดเจนในระหว่างสตรีที่ไม่มีการศึกษาเลยกับสตรีที่มี
การศึกษาอย่างสูงชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นเพราะว่าสตรีที่ตนเป็นตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้น
ประถมศึกษา ๔ นั้นมีเป็นจำนวนน้อย ผลเช่นนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นการสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้
ซึ่งแสดงว่าระดับการศึกษามีอิทธิพลอยู่มากในการกำหนดทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว
ของสตรีเหล่านี้

จากการศึกษาหลายแห่งพบว่า ความคิดเห็นของสามีในเรื่องการวางแผนครอบครัวนั้นมี
อิทธิพลต่อความคิดเห็นของภรรยาในเรื่องดังกล่าวอย่างมาก โดยเฉพาะในสังคมของชาวเอเชียซึ่ง
หัวหน้าครอบครัวชายมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการสำคัญ ๆ ของครอบครัว
ตารางที่ ๑๒ แสดงให้เห็นถึงอัตราส่วนของผู้ที่มีความรู้ความเห็นควย ต่อการทราบเกี่ยวกับ
วิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามความคิดเห็นของสามี ปรากฏผลอย่าง
ชัดเจนว่าความคิดเห็นของสามีค่อนข้างจะมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของภรรยาอยู่มาก กล่าวคือ
สตรีที่สามีเห็นควยส่วนใหญ่มีความรู้ มีความเห็นควย และมีความสนใจของการทราบเกี่ยวกับวิธี
และประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว และกลุ่มสตรีที่สามีไม่เห็นควยก็ปรากฏว่าผู้มีความรู้และ
ทัศนคติดังกล่าวมีอัตราส่วนน้อยกว่าสตรีที่สามีเห็นควย เป็นที่น่าสังเกตว่าสตรีเชื้อชาติไทยที่สามี
ไม่เห็นควยกับการวางแผนครอบครัว ร้อยละ ๘๓.๖ มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว
อัตราส่วนดังกล่าวในกลุ่มสตรีชาวจีนเท่ากับร้อยละ ๕๖.๗ ซึ่งแสดงว่าถึงแม้สามีจะไม่เห็นควย แต่
สตรีชาวไทยส่วนใหญ่ก็ยังสนใจและรับทราบเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ ๑๓ แสดงถึงความรู้และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวจำแนกตามอาชีพของ
สามี สตรีชาวจีนที่สามีประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวมีอัตราส่วนของผู้มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผน
ครอบครัวมากที่สุด คือร้อยละ ๖๖.๗ รองลงไปคือสตรีที่สามีมีอาชีพรับจ้าง และค้าขายตาม
ลำคับ สำหรับทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวปรากฏว่า สตรีที่สามีมีอาชีพรับจ้างมีทัศนคติในทาง
เห็นควย และสนใจอยากทราบเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวในระดับสูงที่สุด คือประมาณร้อยละ
๘๐ สตรีที่สามีมีอาชีพค้าขายมีอัตราส่วนของผู้มีความรู้เห็นควยและสนใจอยากทราบเกี่ยวกับการ

ตารางที่ ๑๓ จำนวนรอยตะของสัตว์ไม่เคยใช้วิธีการป้องกันการปฏิบัติที่มีความรู้ มีความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว มีความ
 กับการทราบเกี่ยวกับวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามเมืองภาคและอาชีพของสามี

อาชีพของสามี	จีน				ไทย			
	"ทราบ" ถึงวิธี ป้องกันไม่ใหม่ บุตรมากเกินไป	เห็นด้วยกับการ วางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ เกี่ยวกับวิธีการ การวางแผน ครอบครัว	ต้องการทราบ ถึงประโยชน์ ของการวางแผน ครอบครัว	"ทราบ" ถึงวิธี ป้องกันไม่ใหม่ บุตรมากเกินไป	เห็นด้วยกับการ วางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ เกี่ยวกับวิธีการ การวางแผน ครอบครัว	ต้องการทราบ ถึงประโยชน์ ของการวางแผน ครอบครัว
ค้าขาย	๕๓.๑ (๕๘)	๔๖.๐ (๕๘)	๒๙.๖ (๕๘)	๓๓.๓ (๕๘)	๖๘.๓ (๔๑)	๔๖.๓ (๔๑)	๓๙.๓ (๔๑)	๓๗.๓ (๔๑)
รับจ้าง	๕๘.๕ (๖๔)	๔๖.๖ (๖๕)	๔๐.๐ (๖๕)	๔๐.๐ (๖๕)	๗๐.๒ (๒๐๘)	๕๕.๓ (๒๐๘)	๕๗.๗ (๒๐๘)	๕๒.๙ (๒๐๘)
รับราชการ	* ^ก (๑)	— (๑)	—	—	๗๒.๓ (๘๓)	๖๒.๖ (๘๓)	๖๖.๓ (๘๓)	๖๐.๒ (๘๓)
ธุรกิจส่วนตัว	๖๖.๗ (๖)	* ^ก (๖)	* ^ก (๑)	* ^ก (๑)	๖๑.๑ (๑๘)	๖๑.๑ (๑๘)	๖๑.๑ (๑๘)	๖๖.๗ (๑๘)
อื่น ๆ	* (๑)	— (๑)	—	—	๖๐.๙ (๔๑)	๔๓.๘ (๔๑)	๖๐.๙ (๔๑)	๖๐.๙ (๔๑)
ไม่มีอาชีพ	๗๑.๘ (๘)	๗๑.๘ (๗)	* ^ก (๓)	* ^ก (๓)	๕๕.๕ (๑๑)	๔๑.๘ (๑๑)	* ^ก (๑๑)	* ^ก (๑๑)
รวม	๕๖.๖ (๑๗๘)	๔๖.๖ (๑๗๘)	๓๖.๖ (๑๗๘)	๓๕.๘ (๑๗๘)	๖๘.๖ (๕๐๖)	๕๗.๐ (๕๐๖)	๖๐.๗ (๕๐๖)	๕๘.๗ (๕๐๖)

^ก ขนาดตัวอย่างต่ำกว่า ๕

วางแผนครอบครัวในระดับรองลงไป สำหรับสตรีเชื้อชาติไทยพบว่าผู้ที่สามีรับราชการมีอัตราส่วน
ของผู้ที่เห็นควย ความต้องการทราบวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวเป็นอัตรา
ส่วนสูงที่สุด แต่อาจกล่าวได้ว่าสตรีที่สามีประกอบอาชีพอื่น ๆ มีผู้ที่มีความรู้และทัศนคติดังกล่าว
ต่อการวางแผนครอบครัวเป็นอัตราส่วนที่น้อยนัก

สำหรับความแตกต่างของความรู้และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวในหมู่สตรีที่มีราย
ได้ต่าง ๆ กันนั้น ปรากฏในตารางที่ ๑๘ ว่า สตรีที่มีรายได้ระดับต่าง ๆ นั้นมีความรู้และทัศนคติ
หรือความต้องการทราบถึงวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวไม่แตกต่างกันนัก กล่าวคือ
สตรีที่มีรายได้ในระดับต่าง ๆ เท่ากัน ๒,๐๐๐ บาทขึ้นไป มีอัตราส่วนของผู้ที่เห็นควยกับการวางแผน
ครอบครัวเท่ากัน คือร้อยละ ๕๐.๐ และสำหรับความต้องการทราบถึงวิธีของการวางแผนครอบครัว
หรือประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวในหมู่สตรีที่มีรายได้ระดับต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ก็ยังไม่
แสดงให้เห็นความแตกต่างกันมากนัก กล่าวคืออยู่ในระดับร้อยละ ๔๐.๐ ถึง ๕๐.๐ ในหมู่สตรีที่มี
รายได้ระหว่าง ๒,๐๐๐ - ๒,๕๐๐ บาท ปรากฏว่าไม่ว่าจะเป็นความเห็นควยและความต้องการ
ทราบถึงวิธีหรือประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวมีอัตราส่วนน้อยลงทั้งสิ้น สำหรับผู้มีรายได้สูง
ขึ้นไปปรากฏว่าขนาดของตัวอย่างน้อยจนไม่สามารถวิเคราะห์ได้ ซึ่งผลของการศึกษานี้อาจกล่าว
ได้ว่าระดับรายได้ในไม่มีอิทธิพลเท่าใดนักต่อทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวของสตรีชาวจีน
ในเขตเทศบาลนครหลวงกรุงเทพมหานคร สตรีที่มีรายได้สูงขึ้นไปมีแนวโน้มที่จะเห็นควย หรือตอง
การทราบถึงวิธีหรือประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวเป็นอัตราส่วนน้อยลงกว่าสตรีที่มีระดับราย
ได้ต่ำกว่าเสียอีก

เมื่อถามถึงแหล่งที่มาของความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการปฏิสนธิ ซึ่งสตรีคนหนึ่งอาจได้รับ
ความรู้ในเรื่องนี้จากหลายแหล่ง ตารางที่ ๑๙ แสดงให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการ
ปฏิสนธินั้นได้มาจากเพื่อนมากที่สุด คือมีผู้ให้คำตอบประมาณหนึ่งในสามไม่ว่าจะเป็นชาวจีน หรือ
ชาวไทย เมื่อรวมกับอัตราส่วนของผู้ที่ได้รับความรู้จากสามีหรือญาติแล้ว ปรากฏว่าประมาณครึ่งหนึ่ง
ของทั้งสตรีชาวไทยและชาวจีนได้รับความรู้จากการพบปะพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ ส่วนที่เหลือ
นั้นได้รับความรู้จากสถานพยาบาล หรือสื่อมวลชนต่าง ๆ สตรีชาวจีนได้รับความรู้จากแพทย์คลินิก
ถึงหนึ่งในสาม แต่มีจำนวนน้อยมากที่ได้รับความรู้จากโรงพยาบาลหรือศูนย์สาธารณสุข ซึ่งแสดงว่า
ชาวจีนนั้นนิยมไปรักษาโรคหรือรับบริการเกี่ยวกับการคลอดบุตรจากคลินิกเอกชน เป็นที่น่าสังเกต
ว่าสื่อมวลชนนั้นไม่มีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้มากนัก ซึ่งน่าจะได้มีการส่งเสริม
โดยเฉพาะในเขตเทศบาลซึ่งสื่อมวลชนมีบทบาทมากในเรื่องอื่น ๆ

ตารางที่ ๑๔

จำนวนรอยละของสตรีไม่เคยใช้วิธีการป้องกันการปฏิสนธิที่มีควมเห็นด้วย มีความต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีและประโยชน์ของการวางแผนครอบครัว จำแนกตามเชื้อชาติและรายได้ของครอบครัว

รายได้ของครอบครัวต่อเดือน (บาท)	จีน				ไทย			
	"ทราบ"ถึงวิธี ป้องกันไม่ไหม้ บุตรมากเกินไป	เห็นด้วยเกี่ยว กับการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ ถึงวิธีของการ วางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ ประโยชน์ของ การวางแผน ครอบครัว	"ทราบ"ถึงวิธี ป้องกันไม่ไหม้ บุตรมากเกินไป	เห็นด้วยเกี่ยว กับการวางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ ถึงวิธีของการ วางแผนครอบครัว	ต้องการทราบ ประโยชน์ของ การวางแผน ครอบครัว
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐	๖๓.๖ (๔๔)	๕๐.๐ (๔๔)	๔๕.๕ (๔๔)	๔๓.๓ (๔๔)	๖๓.๓ (๑๕๘)	๕๘.๒ (๑๕๘)	๓๖.๕ (๑๕๘)	๖๓.๓ (๑๕๘)
๑,๐๐๐ - ๑,๔๙๙	๕๒.๑ (๔๘)	๕๐.๐ (๔๘)	๔๑.๓ (๔๘)	๔๑.๓ (๔๘)	๓๗.๖ (๑๑๕)	๕๕.๑ (๑๑๕)	๕๘.๑ (๑๑๕)	๖๐.๖ (๑๑๕)
๑,๕๐๐ - ๑,๙๙๙	๘๓.๕ (๘)	๕๐.๐ (๘)	๕๐.๐ (๘)	๕๐.๐ (๘)	๖๒.๒ (๔๖)	๕๔.๓ (๔๖)	๖๐.๕ (๔๖)	๖๓.๐ (๔๖)
๒,๐๐๐ - ๒,๔๙๙	๕๕.๓ (๒๓)	๔๐.๓ (๒๓)	๓๓.๓ (๒๓)	๓๓.๐ (๒๓)	๖๒.๑ (๒๕)	๔๔.๘ (๒๕)	๔๔.๘ (๒๕)	๔๔.๘ (๒๕)
๒,๕๐๐ บาทขึ้นไป	๕๕.๓ (๓๘)	๔๓.๔ (๓๘)	* กิ (๓๘)	* กิ (๓๘)	๓๕.๐ (๔๘)	๕๕.๐ (๔๘)	๕๒.๓ (๔๘)	๕๐.๐ (๔๘)
ไม่ตอบ	๖๓.๑ (๑๓)	* กิ (๑๓)	* กิ (๑๓)	* กิ (๑๓)	* กิ (๖)	* กิ (๖)	* กิ (๖)	* กิ (๖)
รวม	๕๖.๒ (๑๓๘)	๕๖.๖ (๑๓๘)	๓๒.๖ (๑๓๘)	๓๕.๘ (๑๓๘)	๖๘.๓ (๔๐๒)	๕๓.๐ (๔๐๒)	๖๐.๓ (๔๐๒)	๕๘.๓ (๔๐๒)

* กิ ขนาดตัวอย่างต่ำกว่า ๕

ตารางที่ ๑๕ อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ไม่เคยใช้วิธีการป้องกันการปฏิสนธิ จำแนกตาม
เชื้อชาติ และแหล่งที่มาของความรู้ในเรื่องการป้องกันการปฏิสนธิ

แหล่งที่มาของความรู้ในเรื่องการป้องกันการปฏิสนธิ	จีน	ไทย
สามี	* ก	๓.๘
ญาติ	๑๑.๘	๑๐.๓
เพื่อน	๓๓.๓	๓๑.๒
แพทย์คลินิก	๓๕.๕	๑๕.๕
โรงพยาบาล	๓.๑	๑๑.๓
ศูนย์สาธารณสุข	* ก	๓.๓
วิทยุ	๒.๖	๕.๘
หนังสือพิมพ์	๔.๘	๘.๓
โทรทัศน์	* ก	๔.๐
อื่น ๆ	—	๑.๓
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
(จำนวน)	(๒๒๘)	(๒๔๒)

* ก ขนาดตัวอย่างต่ำกว่า ๕

หมายเหตุ มีผู้ตอบมากกว่า ๑ คำตอบ จีน ๓๑ คน ไทย ๘๓ คน